

کیفیت نهادی، کارآفرینی و بیکاری در کشورهای عضو اوپک: رویکرد رگرسیون انتقال ملایم

زینب یادگار^۱

^۱ دانشجوی دکتری اقتصاد پولی دانشگاه شیراز، gh.yadegar@hotmail.com

چکیده - کاهش بیکاری و افزایش اشتغال یکی از مهم ترین اهداف هر کشوری به حساب می آید. یکی از مهم ترین عوامل کاهش بیکاری گسترش کارآفرینی است. در این میان کیفیت نهادی یکی از متغیرهای تاثیرگذار بر روابط اقتصادی به خصوص در کشورهای در حال توسعه است و نباید از آن چشم پوشی کرد. هدف این پژوهش بررسی رابطه کارآفرینی و بیکاری و تاثیر کیفیت نهادی بر رابطه این دو است. به همین منظور با استفاده از اطلاعات کشورهای منتخب اوپک در بازه زمانی ۲۰۰۰-۲۰۱۶ از رگرسیون انتقال ملایم پانلی استفاده می شود. نتایج رگرسیون انتقال ملایم پانلی نیز نشان می دهد که کیفیت نهادی دارای یک مقدار آستانه ای برای تاثیر بر کارآفرینی و بیکاری است به نحوی که اگر کیفیت نهادی از میزان آستانه ای خود کمتر شود کارآفرینی حالت غیرمولد داشته و باعث افزایش بیکاری می شود اما در صورتی که کیفیت نهادی بهبود یابد کارآفرینی به صورت مولد است و سبب کاهش بیکاری و افزایش اشتغال می شود.

کلید واژه- بیکاری، کیفیت نهادی، کارآفرینی، رگرسیون انتقال ملایم پانلی.

بین رشد اقتصادی و سطح فعالیت های کارآفرینانه وجود دارد (کاظمی ترقبان و مبارکی، ۱۳۹۱).

تجربه های کشورهای توسعه یافته نشان دهنده این است که با افزایش تعداد کارآفرینان در این کشورها رشد اقتصادی افزایش یافته و بیکاری کاهش یافته است. همانگونه که اهمیت کارآفرینی در کاهش بیکاری یک کشور قابل انکار نیست، کیفیت نهادی نیز یک عامل کلیدی برای اثرگذاری بر نوع کارآفرینی است. کیفیت نهادی در واقع خوبی یا بدی نهادها را نشان می دهد. در واقع هزینه های کل برابر با مجموع هزینه های تولید و هزینه مبادله است. هزینه مبادله غیر قابل محاسبه است و در واقع هزینه کسب اطلاعات و اعتماد طرفین بهم در معامله است. وظیفه اصلی نهادها کاهش هزینه مبادلاتی در معاملات است. کارآفرینی نیاز به یک محیط نهادی مناسب دارد. چه بسا در شرایطی که هزینه های مبادلاتی آنقدر زیاد است که کارآفرین ترجیح می دهد سرمایه خود را وارد تولید نکند و آن را به یک کشور دیگر یا به بخش های دیگر اقتصاد مانند سفته بازی انتقال بدهد. کیفیت نهادی در واقع نشان دهنده شرایط اقتصادی و سیاسی یک جامعه است. کارآفرینان دارای انعطاف پذیری در

۱- مقدمه

کارآفرینی بعنوان موتور محرک اقتصادی، اساس و مبنای تمامی تحولات و پیشرفت های بشر به حساب می آید. کارآفرینی با ایجاد شغل های جدید، حمایت از ظهور محصولات و بخش های جدید، معرفی نوآوری، ترویج رقابت و بهره وری و رشد دانش شناختی نقش مهمی در رشد اقتصادی و توسعه کشورها ایفا می کند (Leon, 2019). اما در این میان نباید نظریه بامول که معتقد است کارآفرینی حتی می تواند منجر به از بین بردن ارزش اقتصادی شود را نادیده گرفت. با وجود اینکه مطالعات بسیار زیادی صورت گرفته که نشان دهنده تاثیر مثبت کارآفرینی بوده است اما با این حساب نباید مطالعاتی را که به بررسی تاثیرات منفی کارآفرینی می پردازد را متوقف کرد (Dialo, 2019).

امروزه در کشورهای مختلف توجه ویژه ای به کارآفرینی اقتصاد مدار شده است. کارآفرینی و به دنبال آن ایجاد توسعه اقتصادی به ویژه در کشورهای در حال توسعه از اهداف مهم به حساب می آید. بر اساس بیانیه ی جهانی کارآفرینی، یک همبستگی قوی